

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. Quid sit Pactum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

sub finem can. 1. Dist. 93. nisi inferior absolvatur ab obedientia superiori debita, vel per appellationem, aut reculationem, aut moveat superiori controversiam, aut denique superior deponatur.

TITULUS XXXIV.

De Treuga & Pace.

1. Treuga quid sit.
2. Induciarum & Treuga discrimen.
3. Treuga vel Conventionalis vel Canonica, & hac Perpetua vel Temporalis.
4. Definitio Pacti.

Iudicium Ecclesiasticorum & majorum, quibus obediendum esse diximus, est, subditos discordantes ad concordiam, quatenus fieri potest, revocare, *can. 1. & tota Dist. 90.* ad concordiam vero per treugam & pacem devenitur, *can. Studendum d. Dist. 90.*

1. Treuga, secundum Hostiens. in *Summa h.* est securitas, personis & rebus ad tempus præstita, discordiâ nondum finita. Et in legibus dicitur Fœdus vel Induciæ, *l. Postliminium §. Induciæ D. de captivis & postlim. reversis.*
2. Et quamquam inter Indiciæ & Treugam ita distinguant Interpretes, quod Indiciæ sint ad modicum tempus, Treuga verò in longum tempus extendatur, tamen quia utraque conditio ad tempus fit, non alia videtur esse distinctio, quam quod induciarum vocabulum sit Latinum, Treugæ vero Gallicum.
3. Treuga autem duplex est, alia Conventionalis, quæ scilicet ab hominibus fit, & ex conventionione formam recipit, sicut & quilibet contractus, *l. 1. §. si conveniat D. de positi.* Et hæc quoque hosti Romani imperii servanda est, *can. Noli xxxiii. q. 1.* si utique & is ex sua parte fidem servet, *c. Pervenit 3. inf. de iurejurando, can. Si infidelis xxviii q. 1.* Altera est Canonica seu Legalis, à Canone seu Lege introducta. Et hæc vel perpetua est, vel temporalis. Perpetuam habent Presbyteri, Clerici, Monachi, conversi, peregrini, & rustici cum animalibus, quibus arant, quæ diu fuerint in agricultura, sicut milites, dum militant, *c. 2. h. t.* Temporalem

habent omnes à feria quarta post occasum Solis usque ad feriam secundam ante ortum Solis, ab adventu Domini, usque ad octavam Epiphaniæ, & à septuagesima usque ad octavam Paschæ, *c. 1. h. t.* illis enim temporibus abstinendum ab armis & præliis: nisi inevitabilis hostium urgeat importunitas, eoque casu pro defensione tam sua, quam patriæ, seu legum patetnarum non pugnare, esset quodammodo Deum tentare, *can. Si nulla xxiii q. 8.*

Cæterum neque Cap. primum hujus Tit. quod tempora induciarum præscribit, neque Cap. 2. quod recenset personas, quæ tempore belli plena securitate gaudere debent, usus observat. Alioquin pœna violentis inducias, *in d. c. 1.* est excommunicatio, si post tertiam monitionem non satisfecerit damno, ob violationem illato. Violantis verò pacem publicam in Imperio est bannum, de quo ejusque effectibus vide Tract. And. Gail. *de pace publica lib. 2.*

4. Pax verò est vinculum charitatis seu amicitiae & concordiae, *c. Novit. inf. de iudicio;* vel ut alii volunt, est finis discordiæ.

TITULUS XXXV.

De Pactis.

§. I.
Quid sit Pactum.

1. Pactum in genere quo modo à contractu & transactione differat.
2. In quo à pollicitatione differat.
3. Pactum specialiter sumptum.

PER Pacta & Transactiones plerumque treuga & pax inducitur ac firmatur. Pacisque nomen à Pacto seu Pactiōne appellatum est, *l. 1. D. de pactis.* Ratio propterea ordinis postulat, ut de Pactis & Transactionibus agamus: eoque magis, quod vocati in iudicium, priusquam litem ingrediantur, ob dubium litis eventum, sæpius paciscantur aut transigant.

1. Differt autem Pactum in genere à Contractu & Transactione, sicut genus à specie; unde

unde & de Pactis primo loco tractatus instituitur. Nam contractus proprie eas tantum conventiones complectitur, quae synallagma, id est ultro citroque obligationem continent, ut sunt emptio-venditio, locatio-conductio, & similes. Transactio dumtaxat eas conventiones continet, quibus res dubiae terminantur finemque accipiunt, & quidem aliquo dato, vel retento, vel promisso, vel remisso. At verò Pactum continet omnes contractus & transactiones; atque adeo promissiones & conventiones qualescunque, siue contineant synallagma, siue non, siue rem transigant, siue non, siue pariant actionem, siue non.

2. Ita ut nihil aliud sit pactum in genera acceptum, quam ut Ulpian. J. C. ait, *in d. l. 1. D. eod. duorum plurimumve in idem placitum consensus.* Unde differt à Testamento, Codicillis, & omni alia ultima voluntate, quae tantum unius voluntate constat.

3. Item à Pollicitatione, quae tantum est offerentis promissum, *l. 3. D. de Pollicit.* Unde & cum absente Pollicitatio esse potest, Pactum verò non, nisi quis sit praesens, qui nomine absentis acceptet seu consentiat: licet interdum Pollicitatio pro pacto sumatur *l. 1. Cod. de contrahenda & committ. stipulat.* Dicitur, in idem placitum; id est in eandem conventionem. Nam Placitum idem significat quod Conventio, *l. Vix certis § 3. D. de iudicio, in verbis, contra placiti fidem, & l. 4. D. de servitutibus.* Ut proinde non sit necesse addere expressè, ad idem placitum dando, vel accipiendo, vel promittendo, vel remittendo, quia hoc in vocabulo, Placitum, includitur, sicut in conventionem.

4. Alias specialiter sumitur Pactum, prout à transactione & contractibus, tam nominatis quam innominatis, distinguitur: & tum sumitur pro conventionem, quae fit super re certa & gratuito, id est animo donandi. Nam licet pactum etiam fieri possit ob causam, tamen naturam suam, quae magis spectari debet, est gratuitum; licet de facto & actu possit esse non gratuitum, At vero transactio semper fit ob causam, & de re incerta, ut postea dicitur. Hinc ille versus,

*Incerta de re transactio dicitur esse.
Sed firmis certa pacta favore rei.*

§. II.

Divisio & effectus Pactorum.

1. *Pactorum alia publica, alia privata; Item alia expressa, alia tacita.*
2. *Privatorum alia in rem alia in personam.*
3. *Alia nuda, alia non nuda seu vestita.*
4. *Ex nudo pacto iure civili non dari actionem.*
5. *An detur Canonico.*

1. **P**ACTORUM alia sunt publica, alia Privata. Rursus alia expressa, alia Tacita. Expressa sunt, quae vel re, id est inter praesentes habito tractatu, vel per epistolam, aut per nuntium fiunt, *l. 2. D. h. t.* Tacita sunt, quae nec re, nec per epistolam, nec per nuntium fiunt. Et ideo si debitori reddiderim cautionem, id est chirographum, videor cum illo convenisse, ne petam, profuturamque ei conventionis, id est taciti pacti, exceptionem placuit, inquit Iurisc. *in d. l. 1.* Sic item in vecta & illata in praedium urbanum, censetur ex tacito pacto pignori obligata locatori, pro mercede habitationis.

2. Rursus Privatorum pactorum alia sunt in rem, alia in personam. Pactum in rem est, quando generaliter paciscor, ne petam. In personam, quando paciscor, ne à persona, v. g. Titio petam, *l. Iurisc. §. 8. D. eod.*

3. Alia item sunt Nuda, alia Non nuda, seu vestita, ut vocant. Nuda sunt, quae solà conventionem paciscentium consistunt, ita ut nec in proprium nomen contractus transeant, neque causam habeant, id est dationem vel factum, ob quod oporteat alterum alteri praestare, quod promissit: veluti v. g. Si inter nos placuerit, ut mutemus libros, & ego tuum accipiam, tu verò tuum, nudum erit pactum, quamdiu nec ego tibi meum tradidero, nec tu mihi tradideris tuum. Pacta non nuda sunt, quae vel transeunt in proprium nomen contractus, ut emptio-venditio, locatio-conductio; vel, si proprio nomine destituatur, subest causa, id est datum vel factum aliquod ab altero, propter quod alteri dare quoque vel facere, quod promissit quis, tenetur; ut si in ante dato exemplo, ego, conventionem secutus, tibi meum librum tradiderim, est pactum non nudum, sed vestitum, quia iam subest causa, cur tu quoque tuum mihi tradere debeas.

4. *Ex nudo pacto non nascitur actio iure civili.*